

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 26.01.1977, sp. zn. 1 Cz 139/76, ECLI:CZ:NS:1977:1.CZ.139.1976.1

Číslo: 31/1978

Právní věta: Pred právoplatným skončením konania o dedičstve nemôže súd rozhodovať o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k veciam po poručiteľovi medzi viacerými dedičmi s poukazom na to, že nadobudli vlastníctvo k týmto veciam smrťou poručiteľa podľa veľkosti dedičských podielov.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 26.01.1977

Spisová značka: 1 Cz 139/76

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Podílové spoluvlastnictví, Řízení před soudem, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 40/1964 Sb. § 142

§ 460

§ 482

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 31/1978 sb. rozh.

Pred právoplatným skončením konania o dedičstve nemôže súd rozhodovať o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k veciam po poručiteľovi medzi viacerými dedičmi s poukazom na to, že nadobudli vlastníctvo k týmto veciam smrťou poručiteľa podľa veľkosti dedičských podielov.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 26. 1. 1977, [1 Cz 139/76](#))

Navrhovateľka sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k nehnuteľnostiam v obci T. (parc. č. 117/1 - záhrada vo výmere 1,49 a a parc. č. 117/2 - dom a dvor vo výmere 3,11 a).

Mestský súd v Košiciach rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo predajom v návrhu uvedených nehnuteľností, za spoluvlastníkov ktorých považoval účastníkov konania každého v podiele jednej tretiny, s tým, že výťažok sa rozdelí podľa podielov spoluvlastníkov. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že v konaní o dedičstve po poručiteľovi A. B. pred Štátnym notárstvom Košice-mesto pod sp. zn.

D 1320/72 nadobudnú predmetné nehnuteľnosti do spoluvlastníctva navrhovateľka a odporcovia v rovnakých podieloch.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozsudkom súdu prvého stupňa, ktorý sa stal právoplatný, bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Smrť občana je právnou skutočnosťou, s ktorou zákon spojuje vznik občianskoprávných vzťahov dedičských. Dedičia nadobúdajú dedičstvo smrťou poručiteľa; tým však ešte nie sú bez ďalšieho určené konkrétne veci ani podiely, ktoré jednotliví dedičia z dedičstva nadobúdajú. Riešenie týchto právnych vzťahov, ktoré vznikli v dôsledku smrti poručiteľa, patrí do právomoci štátneho notárstva (§ 39 ods. 2 a 3 Nor. por. a § 482 a nasl. O. z.).

Konanie o dedičstve po poručiťelovi A. B. vedené na Štátnom notárstve Košice-mesto pod sp. zn. D 1320/72 nebolo v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva ešte skončené. Štátne notárstvo svojím rozhodnutím z 29. 5. 1974 potvrdilo nadobudnutie dedičstva vrátane nehnuteľností poručiťelá všetkým trom účastníkom; proti tomuto rozhodnutiu však dedičia M. Č. a Š. B. podali odvolanie a Krajský súd v Košiciach uvedené rozhodnutie štátneho notárstva zrušil pre neúplné zistenie skutočného stavu a vec vrátil štátnemu notárstvu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Kedže dosiaľ ešte nedošlo pred štátnym notárstvom k vyporiadaniu ohľadne nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, niet podkladov pre konštatovanie, že účastníci sú spoluvlastníkmi týchto nehnuteľností; niet preto ani podkladu pre uplatnenie návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

Kým sa konanie o dedičstve právoplatne neskončí takým spôsobom, že sa potvrdí nadobudnutie veci z dedičstva viacerým dedičom do podielového spoluvlastníctva, zostáva otvorená otázka, či ku vzniku spoluvlastníctva k tejto veci vôbec dôjde. V konaní o dedičstve môže totiž dôjsť napr. aj k takému vyporiadaniu, že vec pripadne do výlučného vlastníctva iba jedného dediča. Vyporiadanie medzi dedičmi má spätnú pôsobnosť a jeho účinky nastávajú už ku dňu smrti poručiťelá, avšak kým nie je isté, že v dôsledku dedenia vzniklo podielové spoluvlastníctvo veci, treba návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva považovať za predčasný a súd nemôže tomuto návrhu vyhovieť.

V prejednávanej veci súd v konaní takto nepostupoval a porušil preto svojím rozhodnutím zákon v ustanoveniach § 2, § 5, § 6, § 114 ods. 2 písm. c), § 120 ods. 1 a § 132 O. s. p., v súvislosti s ustanovením § 142 O. z.